

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ
НАУК УКРАЇНИ
ІНСТИТУТ ТВАРИННИЦТВА**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

В.О. директора ІТ НААН

Олексій КРАСНОРУЦЬКИЙ

ПОЛОЖЕННЯ

про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін здобувачами третього
(освітньо-наукового) рівня вищої освіти
в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України

УХВАЛЕНО

рішенням Вченої ради ІТ НААН

«25» квітня 2023 р., протокол № 5,
вводиться в дію з «01» вересня 2023 р.

Харків, 2023 р.

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Положення про забезпечення права на вибір навчальних дисциплін здобувачами третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України (далі – ІТ НААН) містить основні вимоги щодо здійснення здобувачами права вибору в межах варіативної складової освітньо-наукової програми відповідно до Закону України «Про вищу освіту», Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затвердженого постановою Кабінету міністрів України від 23.03.2016 р. № 261 (зі змінами відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до деяких постанов Кабінету Міністрів України з питань підготовки та атестації здобувачів наукових ступенів», № 502 від 19.05.2023 р.), «Положення про організацію освітнього процесу в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України».

1.2. Освітня програма з будь-якої спеціальності містить обов'язкову складову та варіативну. Обсяг дисциплін вільного вибору визначається пунктом 15 частини першої статті 62 Закону України «Про вищу освіту», а саме: «Особи, які навчаються у закладах вищої освіти, мають право на: ... 15) вибір навчальних дисциплін у межах, передбачених відповідною освітньою програмою та навчальним планом, в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти. При цьому здобувачі певного рівня вищої освіти мають право вибирати навчальні дисципліни, що пропонуються для інших рівнів вищої освіти, за погодженням з керівником відповідного факультету чи підрозділу».

1.3. Вибіркові компоненти освітньої програми – це дисципліни (компоненти), які вводяться ІТ НААН для більш повного задоволення освітніх потреб здобувачів освіти та спрямовані на формування компетентностей відповідно до вимог ринку праці. Вибіркові навчальні дисципліни сприяють академічній мобільності здобувачів освіти.

1.5. Реалізація вільного вибору аспірантами навчальних дисциплін передбачає вибір навчальних дисциплін з каталогу вибіркового навчальних дисциплін, що розміщується на офіційному сайті ІТ НААН та є у вільному доступі для аспірантів та викладачів.

1.6. Результати вибору аспірантами вибіркового навчальних дисциплін зазначаються в індивідуальному плані роботи аспіранта.

1.7. Вивчення аспірантами вибірових дисциплін здійснюється згідно з «Положення про організацію освітнього процесу в Інституті тваринництва Національної академії аграрних наук України».

2. ОРГАНІЗАЦІЙНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

2.1. Індивідуальний план роботи аспіранта розробляється на весь період навчання в аспірантурі на підставі освітньо-наукової програми, навчального плану і включає всі обов'язкові освітні компоненти та вибірові, які обрав аспірант.

2.2. Вибіркові навчальні дисципліни призначені для:

- врахування особистих прагнень та уподобань щодо своєї майбутньої професійної діяльності;
- набуття додаткових загальноосвітніх і соціальних навичок (soft skills);
- поглиблення професійних знань в межах обраної освітньо-наукової програми та здобуття додаткових спеціальних (фахових) компетентностей;
- набуття здатності розв'язувати комплексні проблеми в галузі дослідницько-інноваційної діяльності тощо.

2.3. Шляхи формування вибірової частини індивідуального плану роботи аспіранта в межах обраної освітньо-наукової програми визначають гарант освітньої програми і група забезпечення. При формуванні переліку вибірових навчальних дисциплін аналізується тенденції розвитку науки, техніки і освіти, галузевий та регіональний контекст, інформація від роботодавців щодо їх поточних та перспективних потреб, відгуки випускників, стейкхолдерів тощо.

2.4. Перелік вибірових навчальних дисциплін переглядається та оновлюється відповідно до сучасних вимог стейкхолдерів та тенденцій розвитку науки, техніки та освіти.

2.5. Для ознайомлення та вибору аспірантами вибірових дисциплін складається каталог вибірових навчальних дисциплін, рекомендований для вивчення за певною освітньо-науковою програмою відповідної спеціальності, який розміщується на офіційному сайті ІТ НААН. У каталозі зазначається коротка анотація дисципліни.

2.6. ІТ НААН пропонує здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти право на вибір навчальних дисциплін з вибірової частини освітньо-наукової програми, на якій навчається здобувач, або з іншої освітньо-наукової програми наукової установи.

2.7. Здобувачу вищої освіти ступеня доктора філософії рекомендовано обирати навчальні дисципліни, що дотичні до теми їх наукових досліджень.

2.8. ІТ НААН несе відповідальність за якість викладання і належне методичне забезпечення освітніх компонентів, які пропонуються аспірантам для реалізації ними права вільного вибору.

2.9. Викладачі вибіркового дисциплін забезпечують підготовку робочих програм навчальних дисциплін та навчально-методичних комплексів навчальних дисциплін.

2.10. Вивчення вибіркового дисциплін відповідно до навчальних планів за спеціальностями в ІТ НААН проводиться на 2 курсі навчання (у 3 і 4 семестрах).

3. ПРОЦЕДУРА ВИБОРУ НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН

3.1. Кількість вибіркового навчальних дисциплін, кредитів на їх вивчення та форми контролю визначаються освітньо-науковою програмою та навчальним планом здобувача третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти в ІТ НААН.

3.2. Процедура вибору навчальних дисциплін включає:

- інформування аспіранта про терміни та особливості здійснення вибору навчальних дисциплін на весь період виконання освітньої складової здійснюється особою, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантури;

- ознайомлення здобувача вищої освіти з переліком та змістом вибіркового навчальних дисциплін;

- здійснення здобувачем вибору навчальних дисциплін для формування вибіркової частини індивідуального плану роботи аспіранта;

- опрацювання особою, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантурою, результатів індивідуального вибору аспіранта навчальних дисциплін та організація їх вивчення.

3.3. Вибір вибіркового навчальних дисциплін здійснюється шляхом подачі заяви на ім'я директора ІТ НААН у письмовій формі (додаток 1). Заява аспіранта є підставою для включення його до академічної групи з вивчення відповідної навчальної дисципліни, а також включення дисципліни до індивідуального плану роботи аспіранта. Термін подачі заяв аспірантів на вивчення вибіркової дисципліни – до 01 квітня попереднього навчального року.

3.4. На підставі даних усіх етапів процедури вибору аспірантами вибіркового навчальних дисциплін формуються групи з вивчення вибіркового дисциплін на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти.

3.5. Якщо аспірант із поважної причини (хвороба та ін.) не зміг вчасно визначитися з вибором навчальних дисциплін, має право зробити свій вибір впродовж першого місяця після того, як він розпочав навчання. Він звертається до особи, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантурою, для запису на вивчення обраних ним дисциплін. Аспірант, який знехтував своїм правом вибору, буде записаний на вивчення тих дисциплін, за якими сформовано групи.

3.6. Заміну вибіркового дисциплін, обраних аспірантом, можливо здійснювати лише в окремих виключних випадках за наявності поважних причин на підставі заяви аспіранта.

3.7. Інформаційно-організаційну підтримку аспіранта при проходженні процедури вибору навчальних дисциплін, здійснюють науковий керівник та особа, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантурою ІТ НААН.

3.8. Контроль та відповідальність за організацію проведення процедури вибору навчальних дисциплін аспірантом покладається на особу, на яку покладено обов'язки завідувача аспірантурою ІТ НААН.

3.9. Перелік вибраних навчальних дисциплін вноситься до навчального плану підготовки аспірантів та використовується для формування навчального навантаження викладачів.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1 Заяви аспірантів, накази про формування груп з вивчення вибіркового дисциплін за певною спеціальністю зберігаються впродовж усього періоду навчання аспіранта.

4.2 У рамках реалізації права на академічну мобільність Вчена рада ІТ НААН може дозволити зараховувати аспірантам-учасникам програм академічної мобільності вибірково дисципліни, які прослухані в іншому університеті-партнері (науковій установі), але не передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в ІТ НААН.

4.3 Вчена рада ІТ НААН може дозволити перезарахування дисциплін у разі поновлення або переведення аспіранта на навчання з іншого навчального закладу. Перезарахування кредитів проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умов спорідненості компетентностей, яких повинен набути аспірант.

В.о. директора Інституту тваринництва
Національної академії аграрних наук
України

Олексію КРАСНОРУЦЬКОМУ

аспіранта _____ року навчання
(рік навчання)

_____ форми навчання
(денної / заочної)

_____ спеціальності _____

ОНП _____

_____ (прізвище, ім'я, по-батькові)

ТЕЛ.: _____

З А Я В А

Прошу внести до індивідуального навчального плану підготовки здобувачів ступеня доктора філософії для вивчення зазначені мною дисципліни вільного вибору згідно навчального плану спеціальності

_____ (назва спеціальності)

Дисципліна 1: _____

Дисципліна 2: _____

Дисципліна 3: _____

Дисципліна 4: _____

Дисципліна 5: _____

Дата

Підпис